

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.

Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie *Kurjera* przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3, w niedziele i święta k. 5.

Dziś: Abdona i Senneny M. M.
Czwartek: Ignacego Łojoli i Heleny M.
Piątek: Piotra w Okowach.
Sobota: N. M. P. Anielskiej i Alfonsa.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 1 minut 34 w.
Zachód 11 17 w.
Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 3 cali 9.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 18.
Zachód 7 53.
Długość dnia godzin 15 minut 35.
Ubyło 1 8.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Niedziela: Znalezienie ś. Szczepana M.
Poniedziałek: Dominika Wyzn.
Wtorek: N. M. P. Śnieżnej.
Środa: Przemienienia Pańskiego.

Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Widowiska: Teatr letni (w ogrodzie saskim): „Zaraza”;—Teatr nowy (przy ulicy Królewskiej): „Wesoła wojna” (pierwszy raz). (Godzina 8 wieczorem.)

Odezwa.

Z oddziału warszawskiego Towarzystwa popierania przemysłu i handlu otrzymujemy następujące pismo:

Zastój w rozwoju rzemiosł, konkurencja zagranicznego towaru i pewnego rodzaju niższość niektórych wyrobów tutejszych rzemieślniczych, jak niemniej wieść o dokonaniu się mających zmianach w ustroju zgrupowań cechowych, skłoniły warszawskie Towarzystwo popierania przemysłu i handlu, do wyznaczenia oddzielnej delegacji, zbadać mającej warunki, w jakich dokonywa się u nas praca rzemieślnicza.

Delegacja przed zaprowadzeniem środków zaradczych, musi poprzednio postarać się o dokładne zbadań tak dzisiejszego stanu stosunków rzemieślniczych, jak i o ściśle i praktyczne określenie, co mianowicie zrobiłoby można, aby złe trapiące rzemiosła krajowe usunąć, i co przedsięwziąć wypada, aby podnieść stan rzemiosł, zapewnić im większą produkcję i zbyt wyprodukowanego towaru.

Delegacja odniosła się do starszych Zgrupowań i osób obznajmionych ze stosunkami rzemieślniczymi, o nadsyłanie oddzielnych uwag i wskazówek.

Gdy jednak znaleźć się mogą jeszcze i inne osoby chętne i dokładnie obznajmione z tą sprawą, przeto zarząd za pośrednictwem niniejszego pisma, udaje się do nich z prośbą o skreślenie wszelkich uwag i

myśli, jakie tylko mogą mieć związek z wprowadzeniem ulepszeń w naszych stosunkach rzemieślniczych.

Szczególniej zaś pożądanymi byłyby odpowiedzi na następujące pytania:

1) Czy Ustawa rzemieślnicza z r. 1816-go jest odpowiednią teraźniejszym potrzebom rzemieślników? czy z niej usunąć wypadało? lub jakie zmiany zaprowadzić?

2) Czy do zgromadzeń rzemieślniczych mają należeć wszyscy rzemieślnicy bez różnicy wyznań?

3) Czy nie byłoby pożytecznym zniesienie majstrów tak zwanych konsensowych i wydanie postanowienia, aby każdy kto chce otworzyć warsztat, przyjmować robotę na swoją rękę, utrzymywać uczniów rzemieślniczych, winien zgłosić się do Urzędu starszych i tam, po odbyciu właściwego egzaminu i odrobieniu sztuki, otrzymał świadectwo na majstra.

4) Ponieważ szkoły fachowe są nieodbycia potrzebne, czy jednakże uczniowie wychodzący z takich szkół powinni i jak długo terminować u majstra, przed otrzymaniem świadectwa na czeladnika?

5) Jakie jest zdanie co do dzisiejszych szkół rzemieślniczych niedzielnych i czyby nie można ich zastąpić wieczornymi, z lekcjami w dni powszednie?

6) Jakich trzeba by zmian wymagać w sądach pokoju i gminnych, aby rzemieślnicy mogli jak najprędzej i jak najtaniej sprawy swoje załatwiać i czy pożądanymi byłyby bardziej surowe przepisy odnoszące się do robotników samowolnie porzucających majstrów, do majstrów bez wypowiedzenia oddalających czeladników i robotników.

7) Jakimi sposobami można by zapewnić byt niezamożnym rzemieślnikom starym, lub w ogóle niezdolnym do pracy wskutek kalectwa, starości lub t. p. powodów?

8) Jakichby potrzeba kass pożyczkowych, magazynów spółkowych lub innych tym podobnych insty-

tucji, aby przyjąć z pomocą rzemieślnikom w rozwoju ich interesu?

9) Dlaczego towary zagraniczne konkurują z naszymi wyrobami i co by zrobić wypadało, nie rachując na cła, aby konkurencję tę uczynić nieszkodliwą i wytrzymać ją z łatwością?

10) Co by zrobić potrzeba, aby zwiększyć sprzedaż naszych wyrobów w kraju, a szczególnie też w Cesarstwie? i jakie głównie przedmioty z profesji rzemieślniczych wywożone są do Cesarstwa?

Oprócz szczegółowych odpowiedzi na powyższe pytania, byłoby do życzenia, iżby ujawnione być mogły i inne złe strony urządzeń rzemieślniczych i wszelkie jakie się nasuną myśli i środki, poprawić stan rzeczy mogące.

O łaskawe nadsyłanie uwag, o ile można w najkrótszym czasie, upraszamy pod adresem: „zarząd oddziału Towarzystwa popierania przemysłu i handlu w Warszawie”.

Proces Ludwik Krasinski.
Vice-prezes Władysław Kislański.
Sekretarz Edmund Diehl.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— *Kur. kwr.* dowiaduje się, iż ministerjum oświaty zamierza przedsięwziąć środki przeciwko opuszczaniu lekcji przez nauczycieli gimnazjalnych bez przyczyn zasługujących na uwzględnienie; w tym celu ministerjum wydało cyrkularz, polecający dyrektorom gimnazjalnym zarządzić środki zmniejszenia liczby godzin opuszczanych przez nauczycieli z powodu okoliczności domowych.

— W końcu sierpnia r. b. odbędzie się w Odessie szósty zjazd archeologiczny, na który ze strony uniwersytetu warszawskiego w charakterze deputatów delegowani zostali profesorowie: Nikitskij, Mierzyński, Perwolf, Budilowicz, Samokwasow, Smirnow, Kariejew, Grot i Lubowicz.

12)

PANNA CHORAŻANKA.

POWIEŚĆ Z CZASÓW SASKICH

przez

Walerego Przyborowskiego.

(Dalszy ciąg.)

Tymczasem kiedy ci tak gadają, Zaprzaniec i Rzeszotarski już zrzucili z siebie ubranie i w koszulach tylko, choć było zimno i wiatr wył po otwartym tarasie, stanęli do siebie z szablami w garściach. Patrząc na nich dwóch: na wysokiego jak dębek wybuchającego Zaprzańca i na kusego, szczupłutkiego Rzeszotarskiego, nikt nie wątpił, że ten ostatni padnie ofiarą walki, którą wywołał swymi dziecinnymi żartami. Stanął jednak po rycersku i z dobrą fantazją. Owszem, pokpiwał sobie ciągle z Zaprzańca, nazywając go Zapieckiem albo brzydkim wyrazem, jakim przezywają małe dzieci, i śmiał się swoim cieniutkim, prawie niewieścim głosikiem:

— Hi! hi! hi! Zapiecku!

Zwarli się ze sobą raz i drugi, gdy nagle otworzyły się z trzaskiem jedne z drzwi, prowadzących na taras, i zjawił się w nich pan chorąży Śląski. Jego maleńkie, siwe oczka ciskały błyskawice, usta mu się trzęsły i język w ustach przewracał się z gwałtownością. Za nim stało dwóch pajuków w długich żupanach, dzierzgąc pochodnie w ręku, od których krwawy i migotliwy blask padał na taras, na pobliskie drzewa ogrodu i na grupę stojących na tarasie mężczyzn.

— Co to jest? — wrzasnął pan chorąży — pojedynk w moim domu, w dzień zaręczyn Anusi? Szable do pochwy i niech mi się nikt nie waży ich dobyć, ostrzegam, jakem Śląski!

Wszyscy skamieniali. Za chorążym poczęli się

łoczyć goście, wyglądając ciekawie, a nawet główki kobiece ukazywały się tu i owdzie w oknach, chcąc dojrzeć co się dzieje na tarasie. Tymczasem chorąży widząc, że Rzeszotarski waha się uleść jego rozkazowi, zawołał głośnie:

— Wicusi! pod moim błogosławieństwem zakazuje ci bić się z tym szlachcikiem!

— Kiedy mój wuj — począł piszczeć i szeplenić Wicusi — to taki śmieszny szlachcic i jemu się zdaje, że kto się ubieże w kontus i żupan, to już polak, nikt inny. Ja go chcę nauczyć...

— Cicho bądź! — krzyknął chorąży — szable do pochwy!

Miał minę tak groźną, że Zaprzaniec w jednej chwili wsunął swą karabelę do pochwy i począł nadziewać na siebie kontusz i żupan. Rzeszotarski nie rzekł już ani słowa, tylko oddał szablę Gołąbkowi i dzwoniąc zębami z zimna, wdziękając na siebie swe wiatrem podsyte sukienki.

Tymczasem Gołąbek prawidł do Gogolewskiego:

— Mości panie, to się tak skończyć nie może. Spotkamy się gdzieś i kiedyś.

— A owszem. Ja mieszkam w Żeliszewicach, ztąd będzie dziesięć mil, pod Warszawą i Secymina. Szlachcic jestem i od bitwy nie uciekam. Zawszy mi tam wać znaleźć możesz...

Mówiąc to, ukłonił się po kawalersku, strzepnął ręką swe żaby na piersiach i usunął się do sali. Za nim poszli wszyscy inni. Zaprzaniec markotny trochę i zły, że się to tak głupio skończyło, Gołąbek chmurny i nastroszony jak indor. W sali muzyka już grała i właśnie zabierano się do poloneza. Kobiety postrojone, ciepło i światło ośniewające tej wspaniałej sali, ożywiły nieco Zaprzańca. Właśnie przypomniał sobie Bębnowskiego, czekającego na zimnie, wicherze i deszczu — bóg drobnym, nieznosnym kapuśniaczek począł znów padać — na wieści z Drugni od swojej niebogiej. Pocałował jej tedy upatrywać między zebranymi kobietami. Ale że kobiet było dużo i wszystkie były postrojone, a młodych zwłaszcza

wielkie mnóstwo, nie mógł się domyślić, którą z nich była Anusia, ukochana Bębnowskiego. Obok niego stał jakiś szlachcic już nie młody i skromnie ubrany, z miną dobroduszną i pocziwą. Spytał go się tedy:

— Mój mości panie, jam nie tutejszy, a radbym wiedzieć, która to jest dziewczka chorążego, co ma iść za pana Dembińskiego?

— A o to! — odrzekł szlachcic i wskazał na słusznego wzrostu pannę, stojącą niedaleko z jakimś młokosem we francuskim stroju. Panna chorążanka była wysoka i tęgą, licząc na oko ze dwadzieścia parę lat. Na głowie miała ówczesnym obyczajem włosy nastroszone wysoko i posypane obficie mąką, tak, że chociaż z natury były czarne jak u kruk, przecież wyglądały teraz na siwe. Twarz była przesłizana, ale blada i smutna. Duże, czarne oczy, otoczone ciemnymi obwódkami, świeciły jakimś łzawym blaskiem, a niekiedy w nich, zwłaszcza gdy spoglądała na owego młokosa we francuskim stroju, zapalały się jakieś ognie gniewu. Usta silnie zacieniły, nos prosty i cała wreszcie postawa znamiętowała energię i stanowczość, przed niczem się nie cofającą.

Przypatrzył jej się dobrze Zaprzaniec i spytał znów szlachcica:

— A pan Dembiński który to jest?

— A ten, w kusym niemieckim fraku, co z nią gada...

Był to młokos, mający najwyżej dwadzieścia jeden do dwudziestu dwóch lat, ubrany w suknie z ciężkiej, jasno błękitnej materji, w białe jedwabne pończochy i trzewiki na czerwonych korkach, suto sadzone brylantami. Pod pachą niósł maleńki kapelusik — który na łbie o ogromnej rozcochranej peruce pomieściłby się w żaden sposób nie mógł — u boku zaś miał cienką szpadę z porcelanową rączką. Kręcił on się jak pstry motyl koło poważnej i zimnej chorążanki i ciągle jej coś prawił do uszka, na co ona ani się uśmiechała, ani odpowiadała, chyba tylko nrywaniem słowy, patrząc gdzieś daleko przed siebie i widocznie myśląc o czem innem... (d. c. n.)

= P. minister komunikacji, admirał Posslet, dokonał ma w przyszłym tygodniu przeglądu linii kolejowych w Królestwie Polskim.

= W dniu wczorajszym komisja sanitarna kolei terespolskiej, złożona z naczelnika służby drogowej, naczelnika ruchu oraz lekarza, udała się pociągiem inspekcyjnym na linię w celu zbadania, o ile na stacjach zachowywane są przepisy sanitarne.

= Urzędnicy kolei nadwiślańskiej, a właściwie samego zarządu, otrzymają nareszcie gratyfikację nie wcześniej jednakże, jak po powrocie głównego dyrektora z urlopu.

= Roboty gazowe na ulicy Miodowej dobiegają ku końcowi; obecnie ustawianie nowych latarni rozpoczęło się na placu Krasieńskich.

= Rozbiórka zabudowań wystawy inwentarza na placu ujazdowskim już się ukończyła.

= Egzaminy nowowstępujących kandydatów do szkół: przygotowawczej i technicznej kolei żelaznych warszawsko-wiedeńskiej i warszawsko-bydgoskiej rozpoczną się w gmachu szkolnym (ulica Złota nr 35) w dniu 20-ym sierpnia r. b. o godzinie 8-jej rano.

= Podobno Yachtklub warszawski odstąpił od projektu urządzenia w r. b. regat na Wiśle.

= Art. nad.

W nrze 207-ym *Kurjera* zamieszczony był artykuł pod tytułem „Wody!...” podpisany przez Wł. S.

Artykuł ten, na samym początku stawia za przykład działalność municypalności wiedeńskiej podczas zaszłej w tem miesiącu „Wassernoth”.

O działalności tej jednak nie podaje artykuł ten nic pouczającego, mówi tylko, iż „zrobiono wszystko co tylko było możebnem”.

Następnie czynią magistratowi warszawskiemu zarzut, iż ogranicza się tylko obietnicą wykończenia nowo budującego się wodociągu w ciągu lat dwóch, radzi mu poświęcić 100,000 rs. „na sprawienie maszyn (nowych) i na powiększenie filtrów” istniejącego wodociągu.

Każdy, nawet nie technik, łatwo pojmie, że dla zbudowania maszyn potrzeba pewnego czasu, że dla pomieszczenia ich potrzeba postawić odpowiedni budynek, że dla urządzenia filtrów potrzeba także czasu i obszernego miejsca, którego w okolicy dzisiejszego wodociągu wcale nie ma.

Ponieważ maszyny dla nowego wodociągu są już gotowe, a budowle dla nich, jak niemniej i nowe filtry już prawie w połowie są ukończone, to z tego okazuje się widocznie, iż udzielona rada nie ma podstawy.

W końcu artykułu autor stawia jeszcze za przykład ulepszenie oświetlenia ulicznego w Warszawie, które jakoby pochodziło w skutek ustanowienia nadzoru, jakiego poprzednio nie było.

Tymczasem całe miasto bardzo dobrze wie o tem, że oświetlenie gazowe ulepszonem zostało z tej przyczyny, że zawarto nowy kontrakt z Towarzystwem dessauskiem, na mocy którego cena gazu zmniejszyła się prawie do połowy, co dało możność zdwoić oświetlenie, prawie bez powiększenia wydatków.

S. Starynkiewicz.

= Komu tu dogodzić?

W pewnym domu przy ulicy Chmielej, lokatorzy wniesli do gospodarza zbiorową petycję o zaniechanie zbytecznej dezynfekcji podwórza, sprowadzającej ból głowy i mdłości.

Właściciel domu przyjął prośbę, pokreślił jednak głową, nie wiedząc komu dogodzić... I tak źle i tak nie dobrze!

= Wandalizm.

Skwer przy zbiegu Nowego Światu z alejami Jerolimskimi przedstawia obraz pożalowania godny. Budowa remizy fabrycznej na miejscu dawnej mleczarni i oparkowania skweru, zaczęta z pierwszym braskiem wiosny, ciągnie się do tej pory.

Wiece cegła, grunty i kamienie obok nasypów ziem, czynią z ładnego skweru istic ruinę.

Niedosyć jednak tego...

Oto przy robotach ziemnych i murarskich z drzewami obchodzono się tak wandalicznie, że wiele z nich uszło zupełnie, a niektóre wykopano!

= Stara rzeźba.

W prawej nawie kościoła N. Marji Panny na Nowym Mieście w Warszawie przedstawiany jest starożytny ołtarz bogato rzeźbiony.

Rzeźba przedstawia Chrystusa na krzyżu pomiędzy łotrami.

Nowe ustawienie i wzmocnienie konstrukcyjne tego dzieła jest bardzo korzystnem, szkoda tylko, iż przy tej pracy zamalowano zachowano ostrożności, przez co główny obraz utworu został nieco uszkodzonym.

Nogi i ręce wielu postaciom poodtrącano, co oczywiście psuje charakter całego utworu.

Rzeźba jest gipsowa, trudno więc będzie dorobić uszkodzone części, które należy dokonać z wiernem zachowaniem charakteru artystycznego dzieła.

Pod względem ducha kompozycji jest to utwór goetycki, w stylu widać charakter szkół cechowych z epoki renesansu z odcieniem niemieckim.

Ze stanowiska estetycznego nie jest to pierwszorzędne dzieło, ale o takie trudno, więc i słabsze należy utrzymywać z całą umiętnością, jako świadki kultury dawnych czasów, bo XVI-go wieku.

= Kolonie letnie.

Ofiary na kolonie letnie tak hojnie się posypały na ręce dra Fritsche, iż wysłanie jednej, a może nawet dwóch grup dzieci na wieś w ciągu sierpnia stało się możebnem.

Dzieci w liczbie 99-iu używające obecnie na kolonjach letnich świeżego powietrza cieszą się najlpszem zdrowiem.

Dr Fritsche oglądając po kolei kolonie dla przekonania się o stanie zdrowia, dobroci pożywienia i pilności nadzoru, odwiedził w zeszły wtorek kolonję w Ciekosynie pod Nasielskiem i zastał wszystko we wzorowym porządku.

W Poraju, gdzie bawią dwie kolonie, dzieci pobierają naukę gimnastyki od specjalisty p. Znińskiego.

Dla rozrywki dziatwy przedstawiono tam już dwukrotnie żywe obrazy w kostjumach, osnute na historii starożytnej, a dochód z biletów wejścia pokrył koszt przedstawienia.

Udział w tem przedstawieniu pozostanie dla dziatwy miłem na całe życie wspomnieniem.

Zresztą ze względów higienicznych wszelka nauka umysłowa w kolonjach letnich jest wzbroniona; umysł dziatwy wypoczywa, gdy ciało poddane jest ćwiczeniom, mającym je uzbroić do walki z ciężkimi warunkami życia do jakiego są przeznaczone.

Wpływ zdrowotny kolonij letnich jest tak zbawienny, iż byłoby pożądanem, aby nie setki jak dotychczas ale tysiące dzieci mogły z nich korzystać, wszyscy też, którzy ofiarnością swoją przyczyniają się do poparcia tej młodej instytucji mogą mieć sumienne a błogie przekonanie, iż przykładają rękę do dobrego dzieła!

= Gabinet zoologiczny.

Bogate zbiory gabinetu zoologicznego gromadzą szczególnie w niedziele znaczną liczbę osób.

Gabinet otwarty jest od godziny 10—1-jej popołudniu, a zatem zaledwie w ciągu trzech godzin.

Pomimo to służba otwiera gabinet dopiero w kwadrans po 10-jej, a na kwadrans przed 1-szą dzwonkiem sygnał daje do opróżnienia sal, wołając natarczywie i niezbyt parlamentarnie: „proszę wychodzić!”

Jeżeli już oglądanie zbiorów nie może trwać dłużej nad trzy godziny, niechże przynajmniej służba nie skracą dowolnie tego i tak zbyt krótkiego czasu.

Drugą niedogodnością jest, iż salon na dole, wprost kontramarkarni, mieszczący słonie, żyrafy itp., jest zamknięty i oglądanie tych olbrzymów dozwolone jest nie wiadomo dla jakiego powodu, jedynie przez drzwi oszklone, które nie pozwalają dojrzeć wszystkich okazów.

Zwrócenie uwagi na te niedogodności skłoni zapewne naczelný zarząd gabinetu do ich usunięcia.

= Wycieczka naukowa.

Dowiadujemy się, iż kilku profesorów szkoły politechnicznej lwowskiej, wraz z gronem studentów odbędzie wkrótce wycieczkę do Warszawy, w celu zwiedzenia fabryk tutejszych.

Nie wątpimy, iż właściciele tutejszych zakładów fabrycznych z właściwą im uprzejmością ułatwią gościom lwowskim obeznanie się z postępiami dokonaniemi u nas na polu przemysłu.

Ułatwienia takie są tem konieczniejsze, że technicy lwowscy, podróżując o skromnym bardzo przez władze galicyjskie wyznaczonym funduszu, bardzo krótko w Warszawie zabawić będą mogli.

= Mapa poglądowa Królestwa Polskiego.

Na tegorocznej wystawie rolniczej uwagę zwiedzających zwróciła wyborna mapa poglądowa kraju naszego, opracowana przez p. J. Wójciecką.

Jest to pierwsza w naszej kartografii próba mapy, któraby objęła cały ogrom właściwości przyrodzonych i ekonomicznych kraju.

Karton p. Wójcieckiej daleko łatwiej i daleko szybciej zapozna dziecko z krajem rodzinnym, aniżeli setki podręczników.

Na mapie bowiem wszystko leży, jak na dłoni, lasy, góry, miasta, fabryki, kopalnie, gatunki zbóż, cechy miejscowości, ba nawet stroje ludowe i t. d., wszystko to staje przed oczyma z całą żywością barw, z całą dokładnością rysunku.

Lecz nie tylko dzieci mogą korzystać z mapy p. Wójcieckiej!

Wobec tradycyjnej niemal ignorancji geografii i

nieznajomości kraju, mapa ta z pożytkiem znaleźć się powinna w najpoważniejszym nawet gabinecie jako doskonały podręcznik i przewodnik.

Otóż pracę p. Wójcieckiej wydaje obecnie w drodze przedpłaty redakcja *Inżynierji i budownictwa* (Warecka, 2).

Cena prenumeracyjna wynosi rs. 16.

Pragnący nabyć mapę poglądową w drodze prenumeraty, mogą się zapisywać również w kantorze naszej redakcji, który przyjmować będzie przedpłatę poczynając od dnia dzisiejszego aż do końca miesiąca sierpnia.

Mamy nadzieję, iż czytelnicy nasi przyczynią się do rozpowszechnienia tyle pożytecznego wydawnictwa.

Mapa wyjdzie w pierwszej ćwierci r. 1885-go

= Ze spowiedzi.

Jeden z kapłanów tutejszych doręczył pani G. niezamożnej dziś wdowie po obywatelu ziemskim dwa listy zastawne po 1,000 rs. każdy.

Pieniądze te były skradzione panu G. przed ośmiu laty, podczas jego nieobecności w domu.

Obecnie skruszony przy spowiedzi złodziej listy owe zwrócił na ręce duchownego.

Dla pani G. zwrot ten stanowi niespodziewaną a bardzo pożądaną pomoc.

= Patnica.

Mieliśmy sposobność poznać w tych dniach młodą już przeszło 60-letnią kobietę, która w całej pełni zasługuje na miano patnicy.

Kobieta owa od lat przeszło 40 odbywa corocznie pieszą pielgrzymkę do Częstochowy na odpust w dniu 15-ym sierpnia przypadający.

Kiedy jej oznajmiono, że w tym roku z powodu obawy epidemji kompanja z Warszawy prawdopodobnie nie wyruszy, starszka oświadczyła, iż i tak sobie dobrze jako towarzyszkę, a pielgrzymki nie zaniecha...

= Uzupełnienie.

Sprawozdanie z onegdajszego konkursu zniwiarek winniśmy uzupełnić uwagą, iż zniwiarka systemu Walter-Wood zżęła w ciągu 36 minut 200 pretów, a nie 300 jak przez pomyłkę wydrukowano.

Zniwiarka „Royale”, ulepszona przez pracowników firmy Lilpop, Rau i Lewenstein, zbudowana jest według systemu Johnstona.

Delegacja sędziów wczoraj w południe odbyła posiedzenie w sali komisji wystawowej, rezultat jednak jej narad ogłoszony będzie dopiero za dni kilka, a wtedy okaże się czy zniwiarek p. Grubińskie-gowej „Ulepszonej” (Royale) przyznane będzie pierwszeństwo.

Ostatni konkurs gospodarczy z próbami kartofflarek ma się odbyć również w Brwinowie w dniu 15-ym września, a nie 29-ym października, jak było postanowione w programie.

= Z toru wyścigowego.

W dniu 24-tym b.m. gonitwy na polu chodyskim rozpoczął bieg trzylatek o nagrodę rubli 1,220.

Zwycięstwo odniósł „Fortunio” hr. Niroda.

Drugą nagrodę rs. 300 wzięła „Mis Nelson” hr. Krasieńskiego, trzecią u mety była „Halka” Dorożyńskiego.

Następną gonitwę o nagrodę rs. 900 wygrał „Hamlet” hr. Krasieńskiego.

Biegały cztery konie.

W dwóch ostatnich biegach uczestniczyły mniej fortunnie „Boddy-bee” i „Walmer”, znani z toru warszawskiego.

= Także reklama!

Pewien czwartorzędny restaurator umieścił nad swoim zakładem ogromny szyld z napisem „pod Maciusiem, słoniem polskim.”

Tak więc słon że zwierzyńca jednocześnie stał się reklamą i znalazł dla siebie reklamę!

= Prognozyk arytmetyczny.

Pewien zwolennik kombinacji cyfrowych zwraca uwagę, iż od r. 1776-go co lat 18 przypadają daty odznaczające się ważniejszymi wypadkami dziejowymi w Europie.

Takimi były lata 1794-ty, 1812-ty, 1830-ty, 1848 i 1866-ty.

Następuje z kolei rok 1884-ty, któremu pozostaje jeszcze przeszło pięć miesięcy czasu na zapisanie się do tej listy...

= Przykra pomyłka.

Znowu zmiana jednej litery przez kopującego depeszę telegrafistę stała się powodem przykrej pomyłki.

P. Z. wezwany na wieś w okolicy Kowla do chorego ojca, umówił się z żoną, iż gdyby ojcu było gorzej, zatelegrafuje z żądaniem jej przyjazdu.

Rzeczywiście, trzeciego dnia pani Z. odbiera następujący telegram: „przyjeżdżaj lepiej”.

Pani Z. najpierwszym pociągiem natychmiast udała się w drogę, lecz jakież było jej zdziwienie, kiedy po przyjeździe na miejsce męża nie zastała, a ojciec ze zdrowiem był wcale dobrze...

Rzeczywiście małżonkowie rozminęli się z sobą w drodze, a całej tej gmatwaniny była powodem omyłka w telegramie, który powinien brzmieć: „przyjeżdżam lepiej”...

= Szczególny zbieg okoliczności.

Jeden z naszych znajomych otrzymawszy z zagranicy wiadomość o śmierci ojca, pośpieszył z zakomunikowaniem tej smutnej wieści siostrze zamieszkałej na prowincji.

W parę dni później nadchodzi list odwołujący poprzednie doniesienie z objaśnieniem, że przyczyną zbyt pośpiesznego telegramu, było chwilowe omdlenie chorego.

P. * nie mógł sobie darować, że tę wiadomość listownie przesłał siostrze, przypadkowo jednak przechodząc około poczty ujrzał własne pismo umieszczone za kratką...

List pisany w roztargnieniu nie był zaopatrzony marką pocztową!

Dzięki zatem roztargnieniu brata nerwowa kobieta uniknęła próżnego a bolesnego alarmu

= Nieszczęśliwy.

Zauważyliśmy mężczyznę w średnim wieku, przyzwyczajonego do odzianego, który wchodzi do bram domów i czyni tajemnicze ruchy ręką prawą nad ścianami sieni.

Także same ruchy wykonywa nieznajomy nad oknami piwnic.

Jest to obłąkany, niedawno dotknięty szczególnym obłędem.

Jak nas objaśniono, odbywa on te tajemnicze praktyki, aby w ten sposób zabezpieczyć od cholery domy i ludzi, którzy w nich mieszkają.

= Jeszcze obłąkany.

Na Nowym Świecie od dłuższego już czasu spotykać można obłąkanego, który zaczyna i straszy kobiety.

I nie może być inaczej wobec... braku dostatecznej lokacji w naszym mieście dla tego rodzaju chorých...

= Przy pracy.

W dniu wczorajszym na Starem-Mieście malarz, Józef Wyszniński, spadł z drabiny z wysokości drugiego piętra i złamał lewą rękę.

Nieprzytomnego odwieziono do szpitala św. Rocha.

= Wypadek.

W dniu wczorajszym do cukierni na rogu ulic Senatorskiej i Podwale wszedł jakiś mężczyzna i zażądał kawy.

Człowiek ów, chcąc usiąść na krześle, padł nagle na podłogę.

Chorego w stanie bezprzytomności odwieziono do szpitala św. Rocha.

= Wypadki.

Na Chmielnej Tekla H. upuściła przypadkowo z rąk kilkomiesięczną niemowlę, które wskutek wstrząśnienia poniosło dotkliwy szwank, zagrażający życiu dziecka. Na Marszałkowskiej spadła z wozu paka z towarem i przecięła kość pachcierzową powożącemu Jośkowi B.

= Z okolic podmiejskich.

Okolice kolei żelaznej wiedeńskiej w bliskości Warszawy roją się „letnikami”.

Począwszy od Włoch aż do Grodziska w każdym z porządniejszych domków zamieszkują pocziwi warszawianie.

W Brwinowie stoi kilka willi na prawo od planty, lecz główny szereg domków znajduje się pod lasem za Wilhelmowem, dokąd w godzinach przychodzenia pociągów kursuje omnibus.

Nad wieczorem w miejscowym lesie snują się spacerujący jak w ogrodzie Saskim, a na drogach łatwo się spotkać z jeźdźcami i amazonkami z Warszawy.

= Na powodzia.

Odbieramy sprawozdanie z przedstawienia amatorskiego, urządzonego w gminie Wawer na rzecz powodzia.

Teatr ten przyniósł dochodu ogółem rs. 419 k. 56, (mianowicie sprzedaż biletów rs. 318 k. 39, sprzedaż kwiatów i programów rs. 25 k. 50, cukrów i lodów rs. 28 k. 69, bufet wreszcie rs. 46 k. 98.)

Z tego wydano (na urządzenie sceny, dekoracje i inne potrzeby) rs. 238 k. 53.

Czysty przeto dochód uczynił rs. 181 k. 3.

Do tak poważnego zysku przyczynili się pp. Daszkiewicz, Higersberger, Kielichen i Szancer zajmujący się urządzeniem teatru.

Nadto komitet teatralny składa podziękowanie p. naczelnikowi Paszkowskiemu za nadesłanie umyślnego pociągu po gości, przybyłych do Wawru na przedstawienie, oraz pp. Babickiemu, Hochowi, Kuzińskiemu, Szymańskiemu i Stenglowi za podaną łaskawie pomoc.

= Na powodzia.

Mieszkańcy Nowej-Pragi urządzają w przyszłą sobotę przedstawienie amatorskie na rzecz ofiar powodzi.

Rozprzedano już podobno znaczną liczbę biletów.

= Klęska w gminie Głusk.

Z sochaczewskiego odbieramy następujące szczegóły o wylewie Wisły w gminie Głusk.

Powódź zniszczyła tu 20 wiosek, mianowicie wsie: Wilków polski, Wilków niemiecki, Gad, Głusk, Gniewniewice folwarczne, Gniewniewice nowe, Gniewniewice stare, Grochale nowe, Grochale stare, Grochale górne, Kępę grochalską, Kępę głuską, Michałów, Małą wieś folwarczną, Małą wieś przy drodze, Małą wieś za drogą, Rybitew, Stanisławów, Teofilów i folwark Leoncin.

Pola obsiane jarzynami i oziminą zostały zatopione.

Straty i szkody oszacowano w sumie rs. 225,404, liczba zaś osób poszkodowanych wynosi w ogóle 2,596.

Dotąd mieszkańcy Głuska otrzymali przeszło 5,223 rs., jest to jednak pomoc tak drobna, iż rozpaczliwemu ich położeniu fundusz ten zaradzić nie jest w stanie.

Gnicie roślin zepsuło powietrze i powoduje choroby bydła, zniszczone pola grożą głodem, inwentarz pada ze złej paszy.

Jeżeli ofiarność publiczna nie poda ręki pomocy nieszczęśliwej gminie, ludność jej zostanie narażona na straszną klęskę.

Szybka pomoc jest tu konieczną!

= Przeciw pożarowi.

Wszyscy korespondenci prowincjonalni jednogłośnie przyznają, iż powodem częstych wypadków ognia są spekulacje właścicieli domów na podpalaniu wysoko ubezpieczonych nieruchomości.

Jak dalece jest to prawdą dowodzi fakt, o którym donoszą nam z Międzyrzecza.

Oto w mieście tem, znanem dziś pod nazwą „miasta podpalaczy”, celem zmniejszenia pożarów władza powiatowa postanowiła obniżyć o połowę fajerkę nieruchomości należących do starozakonnych.

Wartoby przedsięwziąć podobne środki i w innych miasteczkach i osadach!

= Z miasta podpalaczy.

Z Międzyrzecza podlaskiego piszą do nas co następuje:

„I znowu nowe podpalenie.”

W lecie r. b. mieliśmy już 9 wypadków ognia, żyjemy wciąż w trwodze o nasze życie i mienie, a dzień każdy usprawiedliwia nasze obawy.

Po całym szeregu wypadków, w d. 28-ym b. m. o godzinie 7½, wieczorem ukazał się nowy ogień w dzielnicy starozakonnych, zwanej Komarówką.

Płomienie objęły najpierw parkan drewniany i przyległy budynek, grożąc zniszczeniem całego miasta.

Na szczęście szybka pomoc zdołała ogień przytłumić.

Pożar powstał z podrzucenia dwóch szczap obłąkanych, które zbrodniczą ręką następnie podpaliła.

= Straż ogniowa kowieńska.

Korespondent nasz pisze pod dniem 25-ym b. m. co następuje:

„Straż ogniowa ochotnicza może już doczekać się ostatecznej organizacji.

Dotąd mamy cały wyższy zarząd towarzystwa... nie mamy tylko strażaków.

Zastęp bowiem członków czynnych jest bardzo nieliczny, w ich poczet zaś nikt się prawie nie zapisuje.

Zaradzić temu nie tak jest łatwo.

Dla zachęty wielu młodych ludzi, ma być wkrótce przepisane specjalne umundurowanie.

Na wczorajszym posiedzeniu rada zarządzająca towarzystwem właśnie kwestję tę roztrząsała.

Opis stosownego uniformu wkrótce będzie złożony do zatwierdzenia władz wyższych.

Może to jedno naprawi złe...”

= Z pola.

Korespondent kowieński pisze do nas co następuje.

„Sprzęt traw jest już powszechnie w guberniji naszej na ukończeniu.

Żniwa zaś rozpoczęły się od dni kilku.

Pogodę mamy piękną, a ciągle podnoszenie się barometru pozwala spodziewać się powietrza stałego i nadal.

Od dni paru noce są nadzwyczaj chłodne.

Nad ranem bywa 10—11° R., co jak na lipiec jest trochę za mało.

Dnie mamy skwarne.

Jagody w r. b. obrodziły obficie.

Owoce zato nie dopisały, a gruszek wcale nie będzie.”

= Ofiara zabobonu.

Jak dalece jeszcze zabobony zakorzenione są w naszym ludzie, za dowód niech posłuży fakt, który się świeżo na Polesiu wydarzył.

Zona pewnego włościanina zachorowała na tyfus. Sąsiedzi poradzili mu udać się do słynnego „znachora” z prośbą o radę.

Znachor, kazawszy suto sobie zapłacić za poradę, zalecił włościaninowi wziąć dwa serea od wołu białego i czarnego, wycisnąć z nich krew, zmieszać ją z makiem, upiec „bliny” i dać chorej do zjedzenia...

Włościanin, choć z wielką trudnością i kłopotem, przez przywiązanie jednak do żony wypełnił ten przepis co do joty!

W parę dni potem żona wyzionęła ducha...

Zrozpaczony mąż począł się odgryzać znachorowi, lecz ten potrafił wmówić weń, iż lekarstwo nie skutkowało tylko dla tego, iż nie było przyrządzone zupełnie zgodnie z przepisem.

Nie koniec jednak na tem.

Gdy po śmierci żony zaczęły włościaninowi przytrafiać się rozmaite wypadki gospodarskie, jak gradobicia i t. p., sąsiedzi nie omieszkali głosić, iż jest to „kara” za to, że śmiał grozić znachorowi.

Biedak, wierząc w to święcie, udał się znowu do „świętego” człowieka z prośbą o odpędzenie złego, które go ciągle nawiedza...

Znachor dał mu jakieś ziele; trzeba je było zaszyć do rany, zrobionej w nodze o wschodzie słońca...

Włościanin i tym razem skrupulatnie spełnił rozkaz...

W kilka dni stracił zupełną władzę w nodze, która zsiniała i obrzękła.

Tylko całomiesięczna kuracja w szpitalu zdołała zaradzić ciężkiej chorobie.

Takie to zyski dają przesady.*

= Fatalny wypadek.

W dniu onegdajszym we wsi Zawady wśleckiej kot podrapał i pokąsał czworo dzieci włościanina Michała Wojczyńskiego.

Na razie nie domyślano się, iż kot był wślecki i nie przedsięwzięto środków zaradczych, tak, iż pokąsanym zagraża wielkie niebezpieczeństwo.

— Pożyteczny i godzien wszelkiego poparcia zakład „Schronienia nauczycielek”, urządzając sobie nową siedzibę, potrzebuje różnych gospodarskich przedmiotów, a mianowicie: łożek żelaznych, parawanów i stolików do łożek po 12 sztuk, stołów dużych 6, ceraty łokci 30, płótna szarego na kapy i franki sztuk 2 a na ręczniki sztukę 1, szaf, komód i lamp dużych po 4, krzesel wiedeńskich 24, fronek białych do 2-ech okien wspólnego saloniku, lichtarzyków do łożek 12, miednic niebieskich, umywalki, mydelniczek, kubeczków niebieskich, garnków dużych niebieskich po 4, rondla dużego miedzianego, talerzy głębokich 12, płaskich 24, szklanek i spodczków tyleż, karafek 6, łyżek dużych platerowanych 12, tyleż łyżeczek oraz noży i widełek, noży do kuchni 2, widelca kuchennego, samowaru na osób 40, czajnika do herbaty, oraz jednej dużej wazy. Znaję ofiarność Warszawy, mamy nadzieję, iż nauczycielki młodego pokolenia, które w długoletnim zawodzie tyle tylko się dorobiły, że dziś do dobroczynności publicznej kołatać muszą, całe to skromne gospodarstwo albo przynajmniej część jego znaczną dobrym sercem mieszkańców naszego miasta zawdzięczać będą...

W sobotę dnia 26-go b. m., w kościele św. Karola Boromeusza pobłogosławionym został związek małżeński zawarty pomiędzy panem Aleksandrem Pollack a panną Zofią Winkler, córką Józefa i Emilji z Czerwieniów. Liczne grono przyjaciół składało życzenia młodej i dobranej parze. (2441)

NEKROLOGJA.

† Dnia 31 lipca, we czwartek, z okazji rocznicy skonu ś. p. Romany z Jasińskich **Michalczewskiej**, odbędzie się w kościele św. Karola Boromeusza o godzinie 10-ej zrana, za spójki duszy zmarłej, nabożeństwo żałobne, na które pozostali mąż wraz z dziećmi, oraz rodzice i bracia zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —2436—

† Za spójki duszy ś. p. Konstancji **Górskiej**, zmarłej w dniu 10 lipca r. b. w Monako, w wieku lat 77, odbędzie się we czwartek, dnia 31 lipca r. b., o godzinie 11-ej zrana, w kościele św. Krzyża, nabożeństwo żałobne, na które pozostali rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych.

† W dniu 24 b. m. odprowadzonymi zostały zwłoki na cmentarz ewangelicko-anglikański ś. p. Henryka **Piltz**, obywatela miasta Warszawy. Pozostawił wdowę z matką, siostrą i rodziną. Najbliższe podziękowanie przyjaciół i znajomych, którzy temu smutnemu obrzędowi uczestniczyli, składamy najserdeczniej. W szczególności zaś składamy najserdeczniejsze podziękowanie zacnemu pastrowi Manitius za szczere słowa pociechy, które nam udzielił raczył.

2440— **Anna Piltz, wdowa, z matką i siostrą.**

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Redaktor Wacław Szymanowski.—Sekretarz Redakcji Tadeusz Gzapelaki.—Wydawca Gustaw Gebethner.